

KIELI-luennon ennakkotehtävän pisteytykset

Teksti 1.

LASTEN UUTISET
Viikon kysymys

 Kuuntele juttu

4.6. 2:00

Tämä kysely on tarkoitettu lapsille. Tulokset julkaistaan HS Lasten uutiset -lehdessä.

Pidätkö saunomisesta?

- ☐ Kyllä, viihdyn kunnon löylyissä hyvän tovin.
- ☐ Tykkään sauna, mutta vain miedoissa löylyissä.
- ☐ Enpä juuri, kuumuus ahdistaa.
- ☐ Saunaan? Ei ikinä, kamalaa!

1. Mikä teksti?

- a. Mikä on tekstin konteksti? Kenelle teksti on suunnattu ja miksi?
- b. Mikä on tekstin tekstilaji?

Mistä lause- ja sanatason seikoista ja muista tekstin elementeistä teet päätelmäsi?

2. Mistä tekstin kielellisistä elementeistä tunnistaa kysymyksen ja vastauksen?
3. Etsi tekstistä ja kirjaa alla olevaan laatikkoon: verbi, aikaa ilmaiseva ilmaus, liitepartikkeli, konjunktio, monikkomuotoinen sana, partikkeli.

Pisteytysohje:

Maks. 6 p.

1. 2 p:
 - Teksti on Helsingin Sanomien Lasten Uutisissa julkaistu kysely. Sanoma - Suomen suurin mediatalo; kaupallinen media. Se on suunnattu lapsille.
 - Tekstilaji on kysely.
 - Tavoitteena on totuttaa lapsia ajankohtaisten asioiden seuraamiseen, osallistaa heitä

ajankohtaisten aiheiden käsittelyssä ja oman mielipiteen ilmaisussa. Lapsille tarjotaan myös mahdollisuus suhteuttaa omia ajatuksia muiden ajatuksiin. Taloudellinen tavoite: sitouttaa Hesarin kuluttajiksi.

Mistä voi päätellä:

- Otsikko: Viikon kysymys
- Ko/kö-kysymys ja vastausvaihtoehdot
- Vastausvaihtoehdoissa kyllä- ja ei-vaihtoehtoja

1 p: Teksti on Helsingin Sanomien Lasten Uutisissa julkaistu kysely. Se on suunnattu lapsille. Vain yksi sana- tai lausetason peruste ilmaistu.

0 p: Ei yhtään sana- tai lausetason perustetta.

2. 2 p: Kysymyksen tunnistaminen: ko/kö-kysymys, lause alkaa kysymyssanalla, kysymysmerkki

Vastauksen tunnistaminen: Lause on reagointi johonkin ja siksi ei täysin ymmärrettävissä ilman kysymystä (esim. kyllä..., enpä juuri...); minä-muotoinen vastaus, kun kysymys on 2. persoonassa; vastaus voi sisältää myös tarkennus- tai jatkokysymyksen

1 p: Vain toiseen vastattu

0 p: ei mitään yllä olevista seikoista

3. 2 p: yksi esimerkki joka kategoriasta:

verbi: pidätkö, viihdyn, tykkään, enpä, ahdistaa;

aikaa ilmaiseva ilmaus: hyvän tovin;

liitepartikkeli: -pä (enpä);

konjunktio: mutta;

monikkomuotoinen sana: löylyissä, miedoissa löylyissä;

partikkeli: kyllä, vain, juuri

1 p: 4 kategoriasta sana löydetty

0 p: 1–3 sanaa löydetty

Teksti 2.

karolinkaxx_4 ja muut tykkäävät tästä
normal_suomi 🥰💖🍫 Angel Hair suklaata on vihdoon saapunut NORMALiin! Tämä uutuusherkku pitää sisällään vadelman makuista valkosuklaata, hattaraa sekä pistaasikreemiä 😊

Tuotetta on saatavilla rajallinen erä ja myymäläsaatavuus voi vaihdella ✨

#normalsuomi #angelhair #dubaco #dubaichocolate
#suklaa #dubaisuklaa

1. Mikä teksti?

- Mikä on tekstin konteksti? Kenelle teksti on suunnattu ja miksi?
- Mikä on tekstin tekstilaji?

Mistä lause- ja sanatason seikoista ja muista tekstin elementeistä teet päätelmäsi?

- Millä kielellisillä ja visuaalisilla keinoilla teksti pyrkii vetoamaan kohdeyleisöön?
- Vertaa näiden kahden lauseen tyyliä:
 - Angel Hair suklaata on vihdoin saapunut NORMALiin!
 - Tuotetta on saatavilla rajallinen erä ja myymäläsaatavuus voi vaihdella.
- Mitkä tekstin sanat ovat partitiivissa (-a/ä, -ta/tä -muoto)? Mitä partitiivi niissä ilmaisee?

Pisteytysohje:

Maks. 8 p.

- 2 p:
 - Teksti on julkaistu Instagramissa, jonka omistaa yhdysvaltalainen Meta; mainoksen on tuottanut Normal. Se on suunnattu nuorille/lapsille.
 - Tekstilaji on somepostaus/mainos/tiedote.

- Tavoitteena on mainostaa tuotetta ja saada nuoret ostamaan.

Mistä voi päätellä:

- Kuvalliset seikat: samaistuttava nuori kuvassa, meikit, kynnet, vaaleanpunainen väri, kuvien asettelut;

- Kielelliset seikat: korostetaan, että tuotetta on odotettu (vihdoin saatu), se on uutuus (uutuusherhke) ja että sen hankkimisessa on kiire (saatavilla rajallinen erä); huutomerkin käyttö; runsaasti emojiä; tuotteen houkutteleva kuvailu (herkku, Angel Hair -nimi)

- Audiitiiviset seikat: kaiutin-merkistä päätellen postaukseen kuuluu myös ääntä/musiikkia

1 p: Teksti on mainos/somepostaus ja se on julkaistu Instagramissa. Se on suunnattu nuorille/lapsille. Vain kaksi perustetta ilmaistu.

0 p: Ei yhtään sana-, lausetason tai muuhun elementtiin liittyvää perustetta.

2. 2 p: Kohdeyleisöön vedotaan kuvilla (meikit, kynnet, asettelu, suklaa rihmamaisuus...), äänillä, tekstin sanavalinnoilla (deskriptiivisyys, maalailevuus...) (vähintään 4 asiaa)

1 p: 3 asiaa mainittu

0 p: yksi tai ei yhtään yllä olevista seikoista

3. 2 p: Molempia lauseita eritelty tähän tapaan

Angel Hair suklaata on vihdoon saapunut NORMALiin! → mainokseen sopiva muotoilu: vihdoon ja huutoimerkki; englannin kielen rooli; ei sopisi viralliseen tilanteeseen ja kielenkäyttöön

Tuotetta on saatavilla rajallinen erä ja myymäläsaatavuus voi vaihdella. → asiallinen, formaali, konventionaalinen, ”virallisen oloinen” muotoilu; kirjakielinen, sopisi myös viralliseen tilanteeseen ja kielenkäyttöön

1 p: Vain yksi asia yllä olevista

0 p: Ei yhtään asiaa yllä olevista

4. 2 p: Partitiivissa olevat sanat (näistä vähintään 4): suklaata, vadelman makuista valkosuklaata, hattaraa, pistaasikreemiä, tuotetta. Tässä tekstissä partitiivi ilmaisee pääosin ainetta ja sen epämääräistä määrää.

1 p: 3 sanaa yllä olevista löydetty ja jokin järkevä selitys partitiivin merkityksestä

0 p: 1 sana löydetty ja/tai ei mitään järkevää selitystä partitiiville

*** **

Kokonaispalaute ja ohjeet oman osaamisen itsearviointiin

Kielitehtävät yhteensä maks. 14 p.

- 12–14 p. Hienoa! Tuntuivatko tehtävät helpoilta? Pohdi PROpessasi,
 - minkä äidinkielen opetuksen elementtien hallintaasi arvioit näillä tehtävillä
 - mikä sinua auttoi vastaamisessa ja tehtävien oivaltamisessa
 - millaisia vahvuuksia ja kehittämiskohteita sinulla on kielitiedon alueella.
- 9–12 p. Hyvä! Pohdi PROpessasi,
 - minkä äidinkielen opetuksen elementtien hallintaasi arvioit näillä tehtävillä
 - mikä sinua auttoi vastaamisessa ja tehtävien oivaltamisessa

- millaisia vahvuuksia ja kehittämiskohteita sinulla on kielitiedon alueella.
- Alle 9 p. O-ou! Vastasitko kiireessä vai etkö saanut kiinni jonkin tehtävän pointista? Tunnistatko kehittämisen tarvetta äikän taidoissasi? Juttelepa demo-opettajasi kanssa, millä tavalla voisit kehittää taitojasi. Pohdi PROpessasi,
 - minkä äidinkielen opetuksen elementtien hallintaasi arvioit näillä tehtävillä
 - mitkä kielitiedon osa-alueet ovat sinulle vahvoja ja missä sinulla on kehitettävää
 - mikä sinua auttoi/haittasi vastaamisessa ja tehtävien oivaltamisessa
 - millaisia vahvuuksia ja kehittämiskohteita sinulla on kielitiedon alueella.